

Oponentský posudek diplomové práce Jany Polákové:

Litteraire analyse van *Orchis militaris*, een roman van Ivo Michiels

Literární analýza *Orchis militaris*, románu Iva Michielse

Literary analysis of *Orchis militaris*, a book by Ivo Michiels

Vedoucí práce: doc. dr. Ellen Krol

Diplomová práce Jany Polákové splňuje všechny náležitosti. Svými 109 stranami (včetně příloh a bibliografie) bohatě přesahuje předepsaný rozsah a v práci nechybí žádná z nezbytných součástí.

Po formální stránce není téměř co vytknout. Je vidět, že si diplomantka dobře osvojila formální zvyklosti při psaní odborných prací (dělení a číslování kapitol a podkapitol, vyznačování odkazů a citací). Hojně, ovšem ne nadbytečně, také využívá poznámkový aparát. Práce obsahuje všechny nezbytné kapitoly včetně Úvodu, Metodiky, Závěru, Resumé v nizozemštině, angličtině a češtině, Bibliografie a navíc i názorné Přílohy. Zde bych si dovolila pouze malou připomínku k poznámce pod čarou č. 71 na str. 86, kde stojí, že obrázek vstavače vojenského najdeme v Přílohách – ten zde ovšem chybí. Jedná se samozřejmě o zcela nepodstatný nedostatek, který pouze naznačuje, že závěrečné úpravy probíhaly pravděpodobně ve spěchu – toto se bohužel poněkud odráží i na jazykové úrovni celé práce. Co se týče formální stránky, ještě bych doplnila několik údajů při uvádění internetových stránek: název stránky (stránek) – existuje-li, autora stránek (je-li známý), ale každopádně vždy datum, kdy bylo z uvedených stránek čerpáno. Zvláště u *Wikipedie* je to podstatné, poněvadž se mění každým dnem.

Moje největší připomínky patří jazykové stránce této práce. Jak už jsem naznačila, spousta chyb pravděpodobně vznikla poněkud spěšným pročtením celé práce, protože se jedná o chyby čistě z nepozornosti (např. na str. 11: „Roland Verhavert und Rik Kuypers“, nebo na str. 18: „de het boek“). Diplomantka často chybí v použití členů, čemuž samozřejmě mohla předejít pečlivější prací se slovníkem (str. 20: „de bloed“, str. 30: „de leger“ – přitom na jiných místech používá táž slova se správným členem). Nevyhne se ani zbytečným chybám pravopisným (str. 33: „waar geen persoon vermeldt wordt“), morfologickým a syntaktickým (str. 23: „Hij steek zijn vinger in haar haar en beweeg met hem...“, str. 12: „waar tot“) či chybám lexikálního a stylistického rázu. Mezi chybami poslední kategorie dominují chyby, které patrně vznikaly doslovným překladem z češtiny do nizozemštiny – ty bohužel mohou značně komplikovat plynulé porozumění textu. V mnoha

obratech, spojeních a syntaktických vazbách tak prosvítá čeština: např. na str. 48 „Hoe precies dus dit probleem op te lossen?“ (Jak přesně tedy tento problém vyřešit?), na str. 71 „Dat precies gebeurt hier“ (To přesně se děje zde), nebo na str. 91 „in de eerste rij“ (v první řadě, namísto: „in eerste instantie“ nebo „allereerst“). Ve většině případů by stačilo kritické pročtení celého textu a pečlivější práce se slovníkem (i idiomatické výrazy se dají zkontrolovat v každém obsáhlejší slovníku a podle Bibliografie měla diplomantka tyto slovníky k dispozici).

Tyto nedostatky bohužel poněkud snižují úroveň jinak výborné práce. Diplomantka si jako téma zvolila velmi náročný text vlámského spisovatele Ivo Michielse, konkrétně jeho román *Orchis militaris* (1968), jemuž, jak diplomantka sama uvádí, nebyla v odborných literárních kruzích věnována dostatečná pozornost. Tento dluh Michielsově díle se diplomantka rozhodla splatit důkladnou analýzou tohoto experimentálního díla, jež vykazuje podobnost jak s francouzským *novým románem*, tak existencialismem, futurismem a dalšími moderními literárními směry.

Pro svůj rozbor diplomantka zvolila metodu *Literair mechaniek*, kterou perfektně uplatnila při podrobné analýze všech relevantních aspektů díla: fabule i všech syžetových složek. Krok za krokem se jí tedy podařilo objasnit funkci vypravěče, postav, času, prostředí atd. Výběr této metody byl jistě šťastný – přesto bych se diplomantky ráda zeptala, zda uvažovala i o jiných metodách rozboru a pokud ano, proč zvolila právě *Literair mechaniek*.

Po obsahové stránce je práce rozdělena do velkého množství kratších kapitol, jež se postupně zabývají jednotlivými, hlavně syžetovými složkami literárního díla. Zprvu se může zdát zbytečné, že i každá jednotlivá kapitola (např. Děj, Vypravěč, Postavy...) má svůj vlastní Úvod a Závěr, ale vzhledem ke komplikované povaze analyzovaného textu se záhy ukáže, že toto dělení značně usnadňuje čtení, orientaci i pochopení rozboru. Z kapitol, jež se zabývají syžetovými složkami, bych ráda vyzvedla hlavně význam Času (5.6), Stylu (5.9) a Motivů (5.12), kterým se zaslouženě dostalo největší pozornosti v rámci celé práce. Opravdu jedinou chybičkou, kterou bych vytkla po obsahové stránce, je záměna pojmů „epika“ a „próza“ v kapitole 5.10.2. Jinak se diplomantce podařilo přesvědčit, že má nejenom dokonale zvládnutou metodu, ale že se dokáže opravdu do hloubky ponořit do nesmírně - formálně i obsahově - náročného literárního textu. Vzhledem k tomu, že samotný rozbor fabule a syžetu doplnila i několika kapitolami o žánrovém zařazení rozebíraného románu i jeho recepci a literárně-historickém kontextu, je tato práce opravdu vyčerpávající a stěží něco dodávat. Proto bych si dovolila už jen jednu otázku nad rámec této diplomové práce – zajímalo by mě, zda

diplomantka četla i některé další romány z Cyklu Alfa, a pokud ano, proč si vybrala právě *Orchis militaris* (jak sama tvrdí, byl pouze román *Het boek alfa* důkladněji zkoumán). A myslí si diplomantka, že by se literární vědci měli tímto cyklem zabývat i do budoucna?

Ačkoli měla diplomantka k dispozici jen velmi málo sekundárních zdrojů o analyzovaném díle a musela se neustále potýkat s nezanedbatelnou jazykovou bariérou (tato kniha by se jistě četla obtížně i rodilému mluvčímu), vzala na sebe tento odvážný úkol a obstála v něm minimálně se ctí. Závěrem mohu pouze konstatovat, že Jana Poláková napsala výbornou diplomovou práci, kde přesvědčila o tom, že je skvělá badatelka s velmi citlivým a samostatným přístupem i k náročnému literárnímu textu.

Celkové hodnocení: výborně.

Lucie Sedláčková

Praha, 17. května 2010